

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره ۵۰۱۸ • ۱۲ صفحه
۸۸۹۲۵۶۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

روزنامه شتر

یکشنبه ۱۶ دی ۱۴۰۳ • ۴ رجب ۱۴۴۶ • ۵ ژانویه ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۱۸ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۱۰ • اذان مغرب ۱۷:۲۵ • اذان صبح فردا ۵:۴۵ • طلوع آفتاب ۷:۱۵

شبکه‌خوانی

ضعف عملکرد مدیران نظام آموزشی

تحلیل نتایج ضعیف ایران در آزمون‌های تیمز سال ۲۰۲۳ از چالش‌برانگیزترین مباحث روز آموزش و پرورش شده است، چراکه افت عملکرد ایران در سال ۲۰۲۳ نسبت به ۲۰۱۹، به نوعی گزارشی از حال ناخوش نظام آموزشی کشور است، مسئله‌ای که یک کارشناس و پژوهشگر نظام آموزشی، علل مختلفی برای آن بیان می‌کند.
حجت‌الله بنیادی، پژوهشگر نظام آموزشی و استاد دانشگاه، در گفت‌وگو با ایسنا، ضمن بیان اینکه نتایج آزمون‌های بین‌المللی در واقع نشان‌دهنده عملکرد و کارنامه مدیران و برنامه‌ریزان نظام آموزشی و سازمان‌ها و نهادهای مختلف مرتبط در درون وزارت آموزش و پرورش و سایر دستگاه‌هاست، می‌گوید در یک تحلیل ابتدایی نتایج این آزمون‌ها بیشتر متأثر از ضعف عملکرد نهاده‌ا، سازمان‌ها و بخش‌های مختلف است.

به گفته او، اگر فرض کنیم دامنه زمانی مشخص‌شدن اثر هر تغییر در برنامه‌ها و فرایندهای آموزشی در نتایج آزمون تیمز و پرلز برای پایه هشتم ۱۰ سال قبل‌تر و برای پایه چهارم شش سال قبل‌تر از زمان آزمون باشد؛ همچنین این محدوده زمانی را برای تأثیر در نتایج امتحانات نهایی پایه دوازدهم، ۱۴ سال قبل‌تر فرض کنیم، آنگاه ما می‌توانیم نتایج کنونی آزمون‌های تیمز، پرلز و امتحانات نهایی را متأثر از تغییرات، برنامه‌ها و اقدامات مهم آموزش و پرورش و جامعه در ۱۴ سال قبل یعنی از سال ۱۳۸۸–۱۳۸۹ تا ۱۴۰۲–۱۴۰۳ بدانیم.

این پژوهشگر با نگاهی اجمالی مهم‌ترین تغییرات، برنامه‌ها و عوامل مرتبط و اثرگذار بر عملکرد دانش‌آموزان در آزمون‌های تیمز و پرلز را که در این بازه زمانی در آموزش و پرورش رخ داده است، این‌گونه نام برد:

- تصویب قانون تعیین تکلیف معلمان حق‌التدریس، آموزشیاران نهضت، مربیان پیش‌دستانی، معلمان مهرآفرین در سال ۱۳۸۸ و تصویب بیش از ۱۱ اصلاحیه و الحاقیه برای آن که سبب شد عده قابل توجهی از افراد بدون داشتن حداقل‌های لازم (سن، تحصیلات، شایستگی‌های پایه و…) استخدام شوند.
- تغییر عجولانه ساختار نظام آموزشی مغایر با اهداف سند و تغییر مدارس پنج پایه ابتدایی به شش پایه.
- انتخا رویه‌های نادرست در تأمین و تربیت معلم مورد نیاز برای تغییر ساختار دوره‌های آموزشی و اجبار و الزام معلمان دوره ارشدی برای تدریس در دوره ابتدایی.
- بی‌سازمان‌شدن و حتی تعطیلی برنامه‌های ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای (دوره‌های ضمن خدمت) معلمان و معلق‌ماندن آن بین دانشگاه فرهنگیان و بخش ستادی.
- پویانبودن، ایستایی و سکون سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در به‌روزرسانی محتوا و روش‌های آموزشی متناسب با نیازهای دانش‌آموزان و پیشرفت‌های بین‌المللی.
- ضعف عملکرد و ناتوانی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی (پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش– مرکز مطالعات تیمز و پرلز) در تحلیل و ارائه گزارش پژوهشی دقیق از عوامل و تغییرات مرتبط با نتایج و سهم هر یک از آنها.
- ضعف در برنامه‌ریزی منابع انسانی و ساخت‌وساز مدارس و در نتیجه افزایش تراکم کلاسی بسیار بیشتر از حدود مقررشده و معیارهای جهانی.
- استخدام و اعزام به کلاس بیش از ۲۰۰ هزار معلم از طریق آزمون‌های استخدامی پر عب و نقص و بدون طی‌کردن دوره‌های آموزشی حداقلی.
- وعده‌های تحقق‌نیافتنه مختلف و پسرزرق و برق برای بهبود وضعیت معیشت و رفاه معلمان و آثار منفی عدم تحقق این وعده‌ها بر کاهش انگیزه معلمان.
- افزایش تورم سالانه و کاهش قدرت خرید و توان مالی معلمان در کنار عقب‌ماندن معلمان از کاروان افزایش حقوق سایر کارکنان دولت.
- وعده‌ها و مصوبات مختلف برای اجرای رتبه‌بندی معلمان از سالل ۱۳۹۲ و تصویب قانونی ناقص و ضعیف آن در سال ۱۴۰۰ و نهایتاً اجرای ناصحیح آن در سال ۱۴۰۱ و اثرات منفی این روند بر انگیزه معلمان.

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره ۵۰۱۸ • ۱۲ صفحه
۸۸۹۲۵۶۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

اصلی‌ترین عامل فرونشست زمین در ایران برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی است. بیش از ۹۷ درصد از منابع آبی ایران به صورت ناپایدار استفاده می‌شود که منجر به کاهش درخور توجه سفره‌های زیرزمینی شده است. این استخراج بیش از حد عمدتاً به دلیل کشاورزی است، به نحوی که کشاورزان برای آبیاری به‌شدت به آب‌های زیرزمینی متکی هستند و اغلب از طریق چاه‌های قانونی و غیرقانونی عمیق از سفره‌های زیرزمینی برداشت می‌کنند. با اتمام این منابع آب، زمین بالای آنها شروع به فرورفتن می‌کند.

ایران چندین دهه با سوئمدیریت در زمینه منابع آبی خود مواجه بوده است. موقعیت جغرافیایی این کشور در مناطق خشک و نیمه‌خشک به این معنی است که میانگین بارندگی سالانه تنها حدود ۲۵۰ میلی‌متر است. به این جای انطباق با این شرایط آب‌وهوایی با شیوه‌های پایدار، استفاده ناکارآمد آب در کشاورزی و صنعت، بحران را تشدید کرده است. تکنیک‌های ضعیف آبیاری و فقدان سیاست‌های مؤثر، منجر به کاهش و تخریب بیشتر منابع آب زیرزمینی شده است. تخمین زده شده که حدود ۴۰۰ هزار چاه غیرمجاز در ایران حفر شده باشد که برای بستن آنها، دست‌وزارت نیرو هم به واسطه برخی مصوبات و قوانینی که در دولت‌های نهم و دهم مصوب شده، بسته است. فرایند رسیدگی به علت موضوع و مصوباتی که بین سال‌های ۸۶ تا ۹۲ به تصویب رسیده، بسیار وقت‌گیر است و بیشترین چاه‌های غیرمجاز در استان‌های مازندران، گیلان و آذربایجان غربی و شرقی، تهران و فارس حفر شده‌اند. مصوبه دولت احمدی‌نژاد برای توسعه بخش کشاورزی در دولت دهم و قانون اعطای مجوز برای چاه‌های غیرمجاز قبل از سال ۸۵، موجب تشدید حفر چاه غیرمجاز شد و حدس زده می‌شود که در مدت حدود شش سال، از ۸۶ تا ۹۲، حدود ۳۰۰ هزار چاه –قریب به ۷۰ درصد چاه‌های غیرمجاز ایران– حفر شده باشد. در دولت دوازدهم حسن روحانی نیز با اکتشاف آب با عنوان آب ژرف از طریق حوزه معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری وزارت نیرو، منجر به حفاری یک حلقه چاه عمیق به عمق دوهزار و ۲۰۰ متر (و بعدها به طور مستقل از طریق حوزه معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهور تا عمق سه‌هزار و صد متر) شد. طرح مطالعاتی منابع آب‌های ژرف در دو منطقه هزار مسجد خراسان و

خور «تیاب» در ۳۰کیلومتری شهر میناب و در حوزه کلاهی و سیریک (شرق بندرعباس) قرار دارد. طول آن از سرشاخه اصلی تا دهانه ورودی به دریا تقریباً ۹ کیلومتر است. این منطقه حفاظت‌شده از نظر وسعت مشابه جنگل‌های حرای رقم بوده و جاذبه‌های گردشگری بسیاری دارد. «تیاب» به معنای «ته آب» و زیستگاه بسیاری از پرندگان مهاجر است؛ عکس: عرفان سامان‌فر، ایرنا

instagram:sharghdaily

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

apararat:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

چرا چالش فرونشست زمین در ایران ادامه دارد؟

مهدی زارع

زابل سیستان‌وبلوچستان انجام شد. آب ژرف در ایران، در پی کشف تصادفی آب در عمق بیش از ۵۰۰ متر، در حین حفاری‌های شرکت ملی فولاد ایران مطرح شد. معاون وقت وزیر نیرو گفت براساس تخمین‌ها ۱.۵ تا دو میلیارد آب ژرف تجدیدپذیر در کشور ایران وجود دارد. متأسفانه این طرح به‌عنوان بخشی از حل مشکل کمبود آب مطرح شده بود، ولی اساساً شوری بالای چنین آبی و هزینه‌آبودن آن نشان می‌داد که دولت دوازدهم نیز در زمینه آب ژرف راهی غلط انتخاب کرده بود. در همین مدت تغییر اقلیم هم در تشدید مسائل کم‌آبی در ایران نقش تشدیدکننده داشت. تغییرات در الگوهای بارش، افزایش دما و خشکسالی‌های طولانی، همگی به کاهش دسترسی به آب‌های سطحی کمک کرده‌اند و وادار به اتکا به منابع آب زیرزمینی از قبل تحت فشار شده‌اند. این وضعیت با این واقعیت تشدید می‌شود که بسیاری از مناطق با رویدادهای شدید اقلیمی مواجه می‌شوند که می‌تواند شیوه‌های کشاورزی سنتی را مختل کند و تقاضا برای آبیاری را افزایش دهد. شهرنشینی سریع و رشد جمعیت و مهاجرت به تهران و شهرهای بزرگ به‌ویژه مراکز استان‌ها و به‌ویژه به تهران، تقاضا برای منابع آب را در دشت‌های پیرامون این شهرها تشدید کرده است. جمعیت محدوده تهران و پیرامون فراتر از ظرفیت اکولوژیکی آن– از حدود چهار میلیون نفر به حدود ۱۶ میلیون نفر– نزدیک به چهار برابر افزایش یافته که منجر به افزایش فشار بر سفره‌های زیرزمینی محلی شده، زیرا ساکنان به دنبال آب بیشتری برای مصارف خانگی صنعتی و کشاورزی هستند. استخراج بیش از حد حاصل به طور درخور توجهی به فرونشست زمین انجامیده،

گزارش‌خوانی

سرمایه‌گذاری‌های جهانی و دیپلماسی دیجیتال

محمد مهدی محمدی

ایجاد مدل‌های شخصی‌سازی‌شده برای صنایع مختلف مانند خرده‌فروشی و آموزش، افزایش بهره‌وری در تولید و کاهش هزینه‌های عملیاتی ایجاد کرده است، به گونه‌ای که رقابت بین کشورها برای تسلط بر فناوری هوش مصنوعی، به یکی از مهم‌ترین موضوعات ژئوپلیتیکی تبدیل شده است. آمریکا با تسلط بر فناوری‌های کلیدی، تلاش می‌کند استانداردهای جهانی هوش مصنوعی را تعیین و نفوذ خود را در سازمان‌های بین‌المللی تقویت کند. این موضوع همان نکته کلیدی است که کشورمان باید برای عقب‌نماندن از این فناوری به‌سرعت خود را بین کشورهای پیشتاز در حوزه هوش مصنوعی تعریف و استراتژی فناوری خود را براساس این تنظیم و تدوین کند تا در گذر زمان، به دلیل تنظیم مقررات و استانداردهای جدید بین‌المللی، در این تحول عظیم جهانی کم‌فروغ نشود. اگرچه این چالش تنها شامل کشورمان نشده و دیگر کشورهای دغدغه‌مند این حوزه نیز درخواست‌های مشترکی در سازمان‌هایی مانند سازمان ملل و G2۰ برای تدوین چارچوب‌های قانونی و اخلاقی برای استفاده از هوش مصنوعی در سطح جهانی و به صورت عمومی ارائه داده‌اند. در عرصه دیپلماتیک و توسعه اقتصادی، چین با طرح (Made in China ۲۰۲۵) و برنامه‌های هوش مصنوعی ملی به‌عنوان بخشی از برنامه‌های پنج‌ساله سیزدهم و چهاردهم، قصد دارد، از «تولیدکننده کالاهای ارزان‌قیمت با فناوری قدیمی» که با کاهش هزینه‌های نیروی کار و مزیت‌های زنجیره تأمین تسهیل می‌شد، کنار رفته و با هدف‌گذاری‌های سیاست صنعتی و ارتقای قابلیت‌های تولیدی صنایع، از کارگاه‌های سنتی به نیروگاه‌هایی با فناوری‌های نوین و فشرده به ارزش‌افزوده بالاتر تبدیل شود. پذیرش این تحول عظیم در جامعه جهانی، کشورها را بر این داشته

۶۵ هزار واژه

پیروزی، معاون واژه‌گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی گفت: «واژه «تیک» که علامتی پرکاربرد در زبان فارسی است، در گروه‌های واژه‌گزینی فرهنگستان بررسی و معادل «هفتک» برای آن انتخاب شد. شباهت ظاهری علامت «تیک» به «عد» هفت» در زبان فارسی، ملاک این معادل‌گزینی بوده است.»
در فرهنگستان ادب فارسی، بخشی به معادل‌سازی واژه‌ها اختصاص دارد و در سال‌های گذشته حدود ۶۵ هزار واژه در حوزه‌های مختلف تصویب شده است. چندی پیش برای واژه «پیکسل» کلمه «تصدانه» انتخاب شده بود.

۱۹۰ میلیارد درهم

شیخ محمد بن راشد آل‌مکتوم دستاوردهای اقتصادی سال گذشته را بهترین سال کشورش دانست و گفت بیش از ۱۴۰ توافق‌نامه بین‌المللی در زمینه‌های اقتصاد، پایداری، انرژی، پاک، فناوری، هوش مصنوعی، امنیت، دفاع و مسائل بشردوستانه امضا شده است. او ادامه داد: «در سال ۲۰۲۴ جوانان ۲۵ هزار شرکت کوچک و متوسط راه‌اندازی کردند و وارد چرخه اقتصادی کشور شدند، تجارت خارجی از ۲.۸ تریلیون درهم فراتر رفت و حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به ۱۳۰ میلیارد درهم رسید. ارزش صادرات صنعتی به ۱۹۰ میلیارد درهم رسید.»

یادداشت

شهرداری امنیتی

صادق زنگنه

پل‌ها همواره نمادی از پیوند و ارتباط بوده‌اند؛ پیوند دو تن، دو گروه و دو ملت. نماد گفت‌وگو و معاشرت. برخی پل‌ها فراتر از این معنا رفته و به نماد عشق، امید و تعاملات اجتماعی تبدیل شده‌اند. پل عشاق پاریس، یا پل هنرها (Pont des Arts)، یکی از مشهورترین نمادهای عشق در جهان است. این پل، با منظره‌های خیره‌کننده‌اش از رود سنر و بناهای تاریخی اطراف، سال‌هاست که میزبان زوج‌ها، خانواده‌ها و دوستانی است که می‌خواهند لحظاتی آرام و دوستانه را در کنار هم سپری کنند. سنت بستن قفل‌ها بر نرده‌های پل و انداختن کلیدها به رودخانه، نمادی از عشق جاودانه بوده است. اگرچه در سال‌های اخیر این سنت محدود شده، اما پل عشاق همچنان به عنوان فضایی آزاد و پذیرا، نقش مهمی در تقویت پیوندهای اجتماعی و فرهنگی ایفا می‌کند.

علاوه بر این، پل عشاق به عنوان یک فضای عمومی، نقش مهمی در تقویت روابط اجتماعی ایفا می‌کند. هنرمندان خیابانی، نوازندگان و نقاشان، این مکان را به یک گالری زنده تبدیل کرده‌اند که مردم را گرد هم می‌آورد. بازدیدکنندگان از سراسر جهان، با فرهنگ‌ها و بینشینه‌های مختلف، در این فضا با هم تعامل می‌کنند و تجربیات خود را به اشتراک می‌گذارند. این تعاملات، نه‌تنها باعث گسترش دیدگاه‌ها می‌شود، بلکه حس تعلق به جامعه را نیز تقویت می‌کند.

ما در تهران رودخانه نداریم، اما از اتوبان بی‌نصیب نمانده‌ایم. شط پرخروش آهسن و دود و با پل‌های بتنی روی آنها، که بعضاً مجهز و و ایمن مانده‌اند از رفقت‌وآمد خودروها و جوانانی داریم هرچند خسته‌دل، اما دل‌انگیز و دل در گرو، دوستان و خانواده‌هایی که بخوانند در محلی دنج گرد هم آیند و اوقاتی را به خوشی بگذرانند. یکی از این پل‌های خلوت و کسم رفقت‌وآمد، پل آنتهای خیابان کارگر شمالی است، با نمای نسبتاً زیبایی به برج میلاد و اتوبان حکیم؛ فضایی دنج برای گفت‌وگو و قدم‌زدن شبانه و سوزهای زیبای برای عکاسی. نمی‌دانیم از کسی، اما این پل هم بین جوانان به پل عشاق معروف شده است، کبی خودمانی

و در حد بضاعت. مدت‌ها جوانان، دوستان و خانواده‌ها شب‌ها دقایقی را روی این پل می‌گذرانند و چند عکس می‌گرفتند و می‌رفتند. اگر بشود اسمش را گذاشت تفریح، تفریح بی‌خرج و بی‌آزاری بود که به آن قانع بودند. اما گویا ای‌لیند‌ها و پیوندها، خاطر شهرداری تهران را مکدر می‌کرده است، چراکه با قراردادن ورق‌های کالوالبازه کنار پل، نمای آن به برج میلاد را کور کرده است، چهار طرف آن بزنبه‌ای اوزبان کرده با پیامی با این مضمون که حسب دستور و تأکید مقام قضائی هرگونه سمد معبر و بساط‌گسترمی ممنوع است. یک کانکس پلیس هم به این تشکیلات ضمیمه شده است. پنجشنبه شب که از آنجا می‌گذشتم یک خودروی انضباط شهری، یک موتورسیکلت و یک سمدن پلیس نینز در آنجا قرار داشت. دیگر شمایلیش به پل عشاق ی گفت‌وگو نمی‌مانست، بیشتر به صحنه جرم شبیه بود. پل ممنوعیت‌ها.

این ممنوعیت‌ها محدود به پل امیرآباد نیستند، گویا هرجا که عده‌ای جوان گرد هم آیند، عده‌ای پیرمرد آشفته می‌شوند. پیش‌تر برای متفرق‌کردن جوانان از یادداشت‌کردن پلاک خودروهای‌شان و دعوت به خیابان وزرا، استفاده می‌شد. این را هم در بام بوکان و هم در پل امیرآباد تجربه کرده‌ام.

پل‌ها، چه در پاریس و چه در تهران، می‌توانند نماد پیوند و ارتباط باشند، اما این به سیاست‌گذاران بستگی دارد که چگونه از این فضاها استفاده کنند. در حالی که پل عشاق پاریس همچنان به عنوان مکانی آزاد پذیرای عشاق و گردشگران است، پل عشاق تهران با محدودیت‌های امنیتی و تغییر کاربری محدود شده است. این تفاوت، نه‌تنها نشان‌دهنده دو رویکرد مختلف به فضاهای عمومی است، بلکه سوآلات مهمی درباره آزادی، امنیت و حقوق اجتماعی شهروندان مطرح می‌کند. این ممنوعیت‌ها به جای ایجاد امنیت، حس آزادی و تعلق خاطر به فضاهای عمومی را کاهش می‌دهد. نه‌تنها از ایجاد پیوندها و روابط انسانی جلوگیری می‌کند، بلکه با ایجاد حس محدودیت در جامعه، پیوند مردم و حاکمیت را نیز سست‌تر می‌کند.

شرکت تولیدکننده خودروی «تسلا» در سال ۲۰۲۴ با فروش

یک میلیون و ۷۹۰ هزار خودرو، برای اولین بار از سال ۲۰۱۱ کاهش فروش سالانه را تجربه کرد. این رقم ۱.۱ درصد کمتر از سال ۲۰۲۳ است، با وجود تخفیف‌ها، عرضه سایبرتراک و رویدادهای تبلیغاتی. در سه‌ماهه چهارم، تسلا ۴۹۵هزار و ۵۷۰ خودرو فروخت که کمتر از پیش‌بینی ۴۹۸ هزار دستگاه تحلیلیگران بود. این کاهش فروش در حالی رخ داده که تسلا با رقابت شدید شرکت‌های چینی مانند BYD مواجه است. با چالش‌های بازار و رویدادهای اخیر، باید دید تسلا در سال ۲۰۲۵ چه مسیری را در پیش خواهد گرفت.

۱.۱ درصد